

Zomerlezen

De zomerdip voorbij

MALMBERG
a Sanoma company

**Kom
verder**

Zomerlezen - De zomerdip voorbij

De zomervakantie betekent voor kinderen in het basisonderwijs veel tijd om te spelen en zes weken geen school. Een jaar lang is er hard gewerkt aan rekenopgaven, leren lezen, het schrijven van teksten en andere vaardigheden. Een vakantie is dan wel verdiend. Even lekker uitrusten om in het nieuwe schooljaar weer fris te kunnen starten en verder te gaan met waar je was gebleven.

Dat klinkt vanzelfsprekend, maar dat is het niet. Veel kinderen kunnen niet verder met waar ze waren gebleven, zij hebben last van een 'zomerdip'. Het behaalde niveau van voor de zomervakantie wordt niet vastgehouden en blijkt bij aanvang van het nieuwe schooljaar gedaald te zijn.

Een zomerdip is voor het kind niet alleen heel vervelend, het werkt ook zeer demotiverend. Na een jaar lang oefenen blijkt het behaalde niveau gedaald, kan het kind niet verder en moet het opnieuw beginnen met inoefening van de vaardigheid.

Zomerlezen - De zomerdip voorbij

Intrinsieke motivatie

Oefenen in de zomervakantie kan een goede remedie zijn tegen deze zomerdip. In de vakantie de vaardigheid trainen om het niveau vast te houden. Maar werkt dat wel als je wordt opgedragen in de vakantie nog eens te gaan oefenen met iets wat je het hele jaar ook op school hebt gedaan? Als kinderen zelf de drang voelen om ergens mee aan de slag te gaan, is er geen sprake van weerstand en werkt het.

Het is dus zaak dat kinderen intrinsiek gemotiveerd raken om te lezen.

Maar hoe zit het met deze intrinsieke motivatie in het onderwijs? Kinderen vinden niet alles even boeiend en interessant. Terwijl er bij ieder kind dat naar school gaat in de basis sprake is van verwondering bij het ontdekken van nieuwe dingen. Verwondering is een sterke motivator om iets te leren, maar verdwijnt soms bij een kind als het de lesstof niet interessant vindt of

wanneer de vaardigheid ontbreekt. Is deze vaardigheid afwezig, dan wordt daar in de onderwijspraktijk in de regel de meeste aandacht aan besteed. Er wordt dus nadruk gelegd op iets dat het kind niet kan. Dat kan leiden tot demotivatie. Het kan de interesse van het kind voor een vakgebied volledig wegnemen.

Lezen omdat je het wilt

Als we kijken naar het leesonderwijs weten we dat verplichten om te lezen allesbehalve leesbevorderend werkt. Het is belangrijk dat kinderen, zeker in de vakantie, uit zichzelf gaan lezen, omdat ze dat willen. Wat kan bijdragen aan deze intrinsieke motivatie van kinderen om te lezen en om zelfs meer te lezen, overschilt per kind en hangt ook af van het leesniveau van het kind.

Heeft een kind een goed leesniveau, dan moet het

Zomerlezen – De zomerdip voorbij

worden uitgedaagd om geïnteresseerd te blijven in lezen en in wat kinderboekenland allemaal te bieden heeft. Heeft het kind een laag leesniveau, dan moet het eerst nog interesse voor het lezen van boeken ontwikkelen.

Gemotiveerd en gevarieerd lezen in de zomer

Om het leesniveau op peil te houden, moet het kind veel blijven lezen. Van veel lezen wordt het niet alleen een betere lezer, het vergroot ook zijn wereld en zijn woordenschat.

Zomerlezen

In de zomervakantie valt het structurele aanbod vanuit de school weg.

De intrinsieke motivatie wordt alleen gestimuleerd als er een gevarieerd aanbod beschikbaar is waaruit het kind kan kiezen. De grootte van het aanbod hangt samen met de leeftijd van het kind. Een jong kind kan door te veel keuzemogelijkheden het overzicht verliezen.

Hierna volgt een aantal leuke suggesties voor lezen in de zomervakantie die direct bijdragen tot leesbevordering en de ontwikkeling van het leesniveau van het kind.

©Disney 2016

4 Voorlezen

Bijna ieder kind vindt het heerlijk om voorgelezen te worden. Vaak leest de ouder voor aan het kind. Maar het kan ook heel motiverend werken om het kind te laten voorlezen. En het kind oefent zo meteen de verklanking van letters en woorden.

5 Digitale boeken

Met de VakantieBieb-app (verkrijgbaar in de App Store en Google Play) kan het kind gedurende de zomermaanden gratis een aantal boeken lezen op tablet of smartphone. Dat scheelt ruimte in de koffer en geeft ook de mogelijkheid om van boek te wisselen als een boek niet zo leuk bleek als verwacht. Dit draagt ook bij aan de ontwikkeling van de persoonlijke leesmaak.

6 Interactieve digitale boeken

Naast 'gewone' digitale boeken, bestaan er ook interactieve digitale boeken. In deze boeken komen figuren tot leven of is de tekst verrijkt met filmpjes, foto's en extra informatie. Zo zijn er bijvoorbeeld de Duh!-boeken: een reeks informatieve e-books (verkrijgbaar in de iBookstore) en digitale en interactieve boeken-apps van Gottmer (verkrijgbaar in de App Store en Google Play).

7 Tijdschriften

Lezen hoeft niet per se uit een boek te zijn. Lezen in tijdschriften en strips is ook lezen en betekent leeskilometers maken. Laat het kind dus ook eens lekker een stripboek lezen. Een voorbeeld hiervan is Donald Duck Junior.

Leessuggesties voor de (zomer)vakantie

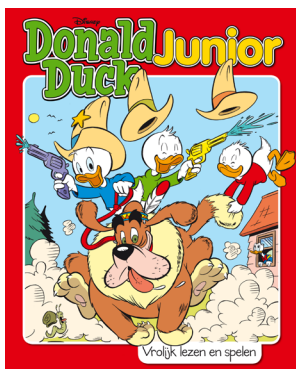
Om kinderen spelenderwijs en actief met lezen aan de slag te laten gaan, is er voor kinderen vanaf 5 jaar Donald Duck Junior. In dit jongere broertje van het weekblad Donald Duck staan stripverhalen met minder tekst, grotere letters, eenvoudigere woorden en toegankelijke afbeeldingen. Naast grappige strips en verrassende verhaaltjes, vind je in het tijdschrift een variatie aan puzzels en spelletjes. Alles om op een leuke manier te oefenen met lezen in de bekende wereld van Donald Duck.

Om tijdens de vakantie te blijven lezen en de zomerdip te voorkomen, biedt Donald Duck Junior kinderen uit groep 3 en 4 de mogelijkheid om een **gratis exemplaar** aan te vragen.

Bestel het exemplaar vóór de zomervakantie begint op www.donaldduck.nl/probeerjunior (levering vindt plaats

vanaf 23-06, zolang de voorraad strekt). Houd er rekening mee dat de zomervakantie op verschillende momenten van start gaat en dat u het exemplaar snel in huis haalt!

Voor meer info over Donald Duck Junior kijk op: www.donaldduckjunior.nl

©Disney 2016

©Disney 2016

Tekst en samenstelling

Arjanne Hoogerman (onderwijskundige Malmberg)

Jan Jaap Bijlsma (uitgever lezen)

Bronnen

- Bonset, H. & Hoogeveen, M. (2016). *Lezen in het basisonderwijs opnieuw onderzocht*. Een inventarisatie van empirisch onderzoek van 2004 tot 2014. Enschede: SLO.
- Kortlever, D.M.J. & Lemmens, J.S. (2012). *Relaties tussen leesgedrag en Cito-scores van kinderen*. Tijdschrift voor communicatiewetenschap, 40, 87-105.
- Luyten, H., Schildkamp, K. & Verachtert, P. (2008). *Vooruitgang in technisch lezen gedurende het schooljaar en de zomervakantie*. Leuven: Katholieke Universiteit Leuven.
- Mol, S.E. & Bus A.G., (2011). *Lezen loont een leven lang, de rol van vrijetijdslezen in de taal- en leesontwikkeling van kinderen en jongeren*. Levende Talen Tijdschrift, 12, 3-15.
- Nielen, T. M. J., & Bus, S. G. (2016). *Onwillige lezers: onderzoek naar redenen en oplossingen*. Amsterdam: Stichting Lezen. (Stichting Lezen Reeks 26).
- Terhell, A. (2012). 'Lezen vergroot de wereld'. Interview met Jelle Jolles. *Lezen*, 3, 13-14.